

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

На правах рукопису

Волощук Орест Романович

УДК 004.853+004.855.5

МЕТОДИ КЛАСТЕРИЗАЦІЇ НА ВЕЛИКИХ МАСИВАХ ДАНИХ

01.05.03 — математичне та програмне забезпечення обчислювальних
машин і систем

Магістерська робота

Науковий керівник

Годич Олесь Васильович,

кандидат фізико-математичних наук, доцент

Львів — 2011

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Огляд стану проблеми та основні поняття	4
Список використаних джерел	5

ВСТУП

Актуальність теми. Сьогодні все частіше виникають задачі, так чи інакше пов'язані із розбиттям масиву об'єктів на групи за певними критеріями. Із розвитком обчислювальної техніки збільшуються також об'єми баз даних, що можуть піддаватись такому аналізу. Виникає необхідність створення оптимальних алгоритмів обробки великих масивів даних.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є розвиток методики кластеризації великих масивів даних. Для досягнення цієї мети були сформульовані та вирішені такі основні завдання:

- провести детальний аналіз та дослідити ефективність різноманітних алгоритмів кластеризації;
- здійснити контроль якості результатів роботи алгоритмів;
- розробити методи та виявити можливі оптимізації, що дозволять прискорити виконання задачі кластеризації

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є методи ієрархічні та плоскі алгоритми кластеризації даних.

РОЗДІЛ 1

ОГЛЯД СТАНУ ПРОБЛЕМИ ТА ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ

Термін "кластерний аналіз" вперше використаний Тріоном у [1], означає набір підходів та алгоритмів, призначених для об'єднання схожих об'єктів у групи. Ця технологія знайшла своє застосування в цілій низці галузей наук та є необхідною частиною більшості сучасних засобів аналізу даних. В 1959 радянський вчений Терент'єв розробив так званий "метод кореляційних плеяд" [2], покликаний здійснювати групування на базі корелюючих ознак об'єктів. Займаючись вивченням кореляцій між різними ознаками озерної жаби, він об'єднав їх в групи за абсолютною величиною коефіцієнту кореляції. Таким чином він отримав дві групи ознак – ознаки із великим та з малим значенням кореляції. Терент'єв назвав ці групи "кореляційними плеядами" та опублікував декілька методів їх аналізу.

Багато дослідників у своїй роботі змушені зіткнутись із необхідністю сформувати змістовні структури із набору спостережень. В біології часто постає задача розділити тварин за видами, користуючись певними вимірюваними ознаками кожної із них. Соціологи використовують техніки кластеризації для виділення соціальних груп за певними ознаками.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Tryon, R. C. (1939) *Cluster Analysis*. Ann Arbor: Edwards Brothers.
2. Терентьев П. В. (1959) *Метод корреляционных плеяд*. "Вестник Ленинградского университета"